

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

04 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecătorii – Liliana Catan, Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017, în cauza penală în privința lui

*Cojocari Maria Xxxxx, născută la xx xxxxx xxxx,
originară și domiciliată în Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 23.11.2015 – 30.06.2016 (prima instanță);*
- 2. 28.07.2016 – 17.05.2017 (instanța de apel);*
- 3. 24.08.2017 – 04.10.2017 (instanța de recurs).*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 30 iunie 2016, Cojocari Maria a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. art. 191 alin. (2) lit. c), d), 191 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială deplină pe un termen de 4 ani;

- în baza art. 191 alin. (5) Cod penal – 11 ani și 6 luni închisoare;

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Cojocari Maria i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu executare în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială deplină pe un termen de 4 ani.

S-a dispus admiterea acțiunii civile înaintate, cu încasarea de la inculpată în folosul Centrului de poștă Rezina, filială a Î.S. “Poșta Moldovei”, a sumei de 33 126,97 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Cojocari Maria, în perioada anilor 2012-2015, activând în calitate de controlor-casier al agenției nr. 127 din s. Pripiceni-Răzești, filiala nr. 37 Rezina a S.A. “Banca de Economii” și executând activitate de încasare, eliberare și păstrare a banilor, intenționat, urmărind un scop

cupidant, folosindu-se de situația de serviciu, prin deschiderea, închiderea și deservirea intenționat frauduloasă a conturilor de depozit și obținerea libretelor de economii, utilizate ulterior pentru a înșela clienții băncii, la fel atribuind depozitelor numele a conturilor inexistente sau a altor deponenți, astfel fraudând 13 conturi de depozit deschise fictiv în numele a 10 potențiali deponenți, după cum urmează: Condratiuc Nina – 30000 lei; Condratiuc Petru – 40000 lei; Gun Maria – 140000 lei; Șapa Agnesa – 145000 lei; Gotișan Diana – 300000 lei; Crestiuc Axenia – 8500 lei; Crestiuc Mihail – 8500 lei; Morărescu Maria – 30000 lei; Gangan Maria – 38000 lei; Gujinețchi Galina – 8000 lei și, calculând dobânzi nejustificate la sumele depuse, a însușit ilegal mijloace bănești în sumă totală de 890184 lei, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari.

Tot ea, în perioada lunii septembrie 2015, activând în calitate de șef al oficiului poștal s. Pripiceni-Răzești, r-nul Rezina, subdiviziune structurală a Centrului de poștă Rezina, intenționat, urmărind un scop cupidant, folosindu-se de situația de serviciu, încălcând prevederile art. 17 alin. (1) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, care stipulează că *“deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate se interzic”* și pct. 28 din Normele pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova, aprobate prin hotărârea Guvernului nr. 764 din 25.11.1992, a însușit ilegal mijloace bănești în sumă de 33126,97 lei, bani încasați de la locuitorii sat. Pripiceni-Răzești, r-nul Rezina pentru achitarea serviciilor, săvârșită prin nedepunerea numerarului existent în casa centrală a Centrului de poștă Rezina, filială a Î.S. “Poșta Moldovei”, astfel cauzându-i un prejudiciu material considerabil.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocații Maria Mustea și Tatiana Lozovscaia în numele inculpatei, care au solicitat casarea acesteia, cu dispunerea achitării ultimei, pe motiv că fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cererilor depuse, apelanții au invocat lipsa probelor care să demonstreze vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunilor imputate, faptul că libretele de economii erau completate în modul corespunzător, iar sumele de bani ce figurează în episodul activității inculpatei în cadrul oficiului poștal au fost depozitate în safeu, ulterior dispărând.

3.1. Sentința a fost atacată cu apel și de către avocatul Miroslav Cauș în numele părților civile Condratiuc Nina, Gun Maria, Gotișan Diana și Șapa Agnesa, care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura civilă și pronunțarea în partea respectivă a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile civile înaintate de către părțile civile să fie admise.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017, pronunțată integral la 14 iunie 2017, a fost admisă cererea de retragere a apelului declarat de avocat în numele părților civile, cu încetarea procedurii în apel în această parte.

Au fost admise apelurile declarate de avocați în numele inculpatei, casată parțial sentința, în latura stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Cojocari Maria, recunoscută vinovată în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 3 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială deplină pe un termen de 4 ani, iar în baza art. 191 alin. (5) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani și 3 luni.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Cojocari Maria i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială deplină pe un termen de 4 ani.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, referindu-se la episodul delapidării averii străine în privința părții vătămate Î.S. “Poșta Moldovei”, filiala Centrul de poștă Rezina, instanța de apel a considerat că prima instanță, la rândul său, just a conchis asupra vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, care a fost pe deplin demonstrată prin probe ce au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate, Cebotari Galina, ale martorului Calciu Svetlana și prin actul privind rezultatele inspectării financiare tematice a unor aspecte din activitatea economico-financiară a întreprinderii, în rezultatul căruia s-a depistat o lipsă a mijloacelor bănești încasați de la locuitorii satului pentru achitarea serviciilor, în sumă de 33126,97 lei, gestionarul acestor mijloace fiind inculpata.

Referindu-se la episodul delapidării averii străine în privința părților vătămate Condratiuc Nina, Condratiuc Petru, Gun Maria, Șapa Agnesa, Gotișan Diana, Crestiuc Axenia, Crestiuc Mihail, Morărescu Maria, Gangan Maria și Gujinețchi Galina, instanța de apel a considerat că prima instanță, la rândul său, just a conchis asupra vinovăției inculpatei și în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, pe deplin demonstrată prin probe ce au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, și anume: declarațiile părților vătămate Șapa A., Cojuhari M., Gotișan D., Morărescu M., Condratiuc N., Gujinețchi G., Gun M., ale reprezentantului părții vătămate Crestiuc A., ale reprezentantului legal al părții vătămate Gangan M., Alexeev A., ale martorilor Verdeș V., Dimitriu V., Cojuhari O., Cataraga L., precum și prin alte materiale din dosar: sesizarea administratorului special al S.A. “Banca de Economii”, Oлару G., din 08.09.2015, raportul de expertiză nr. 9442/9443 din 03.11.2015, recipisele din 19.08.2015 și corpurile delictive în cauză.

În contextul constatărilor efectuate, instanța de apel a statuat asupra netemeinicii argumentelor apelanților invocate în susținerea nevinovăției inculpatei.

Referindu-se la pedeapsa stabilită inculpatei, instanța de apel a considerat că aceasta este una prea aspră. În această ordine de idei, menționând luarea în considerare a gravității infracțiunilor săvârșite, a urmărilor acestora, a faptului că inculpata se caracterizează pozitiv și pe ambele capete de învinuire nu au fost reținute circumstanțe atenuante sau agravate, instanța de apel a considerat că inculpatei urmează a-i fi stabilite pedepse apropiate de limita minimă prevăzută de lege, și anume de 2 ani și 3 luni închisoare în cazul infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială deplină pe un termen de 4 ani și de 8 ani și 3 luni închisoare în baza infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatei i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu răspundere materială deplină pe un termen de 4 ani, instanța de apel considerând că această pedeapsă este echitabilă și aptă să atingă scopurile legal instituite.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatei, depus pe 17 iulie 2017, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10 Cod de procedură penală, solicită casarea integrală a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursului, pe care îl consideră vădit neîntemeiat. Procurorul a menționat că recurentul își motivează solicitarea prin prisma dezacordului cu modalitatea de apreciere a probelor, care nu constituie temei pentru recurs.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoare considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat dacă se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal constată că argumentele recurentului vizează în exclusivitate problema aprecierii probelor de către instanța de apel, cu invocarea asupra nevinovăției inculpatei. Sub acest aspect, Colegiul penal reține că critica aprecierii probelor, la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, este inadmisibilă.

Art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. În acest sens, este necesar de a reitera că potrivit art. 424 alin. (2) Cod

de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs. În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal va respinge argumentele recurentului în partea dată, ca fiind *de jure* inadmisibile.

În aceeași ordine de idei se mai reține că, temeiurile pentru recurs menționate în cerere, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, nu au fost ulterior desfășurate. În particular, recurentul a omis de a expune care anume eroare de drept din cele prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală este incidentă în cauză, în mod absolut lipsind orice argument care ar indica asupra persistenței oricărei dintre acestea în cauză. Totodată, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, recurentul a omis de a expune motivele dezacordului cu individualizarea pedepsei stabilite inculpatei, efectuată de către instanța de apel.

În contextul celor enunțate, Colegiul penal apreciază corectitudinea constatărilor instanței de apel, reflectate la pct. 4.1. al prezentei decizii, concluzii care nu necesită o expunere repetată, reieșind din considerentul că motivele invocate în cererea de recurs reprezintă o reiterare a celor din cererea de apel, fiind identice după conținut.

Aceste circumstanțe, apreciate în ansamblu, denotă că temeiurile de recurs, invocate în cerere, nu și-au găsit confirmare în cauza deferită prezentei examinări.

Din considerentele enunțate, pornind de la corectitudinea și plenitudinea constatărilor realizate de către instanța de apel privind vinovăția inculpatei, încadrarea juridică a acțiunilor acesteia, luând în considerare motivarea amplă a deciziei instanței de apel în partea chestiunilor care au fost invocate în recursul ordinar, apreciind că temeiurile pentru recurs, invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare și nu au fost identificate alte temeiuri care, examinate din oficiu, să impună necesitatea casării hotărârilor judecătorești atacate, precum și din considerentul că celelalte argumente ale recurentului s-au dovedit a fi neîntemeiate, Colegiul penal conchide că recursul ordinar înaintat în cauză urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului penal la Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017, în cauza penală în privința lui Cojocari Maria, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 noiembrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun